

Sygn. akt SNO 49/17

UCHWAŁA

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego w [...] oraz [...] prokuratora Prokuratury Regionalnej delegowanej do Prokuratury Krajowej, w sprawie **W. B.**

sędziego Sądu Okręgowego w [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2017 r.

zażalenia wniesionego przez obrońcę sędziego

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 21 sierpnia 2017 r,

w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej,

utrzymuje w mocy zaskarżoną uchwałę

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] uwzględnił wniosek Prokuratora Prokuratury Regionalnej del. do Prokuratury Krajowej w ten sposób, że uchwałą z dnia 21 sierpnia 2017 r. zezwolił na pociągnięcie W. B. sędzi Sądu Okręgowego w [...] do odpowiedzialności karnej za czyn polegający na tym, że w dniu 23 czerwca 2017 r. w [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła Hipermarket Auchan Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 30 zł

poprzez wprowadzenie w błąd pracownika tego sklepu, co do ceny książek pt. „[...]”, poprzez naklejanie na okładkach tych książek cen 4,99 zł za sztukę z innych produktów, zamiast rzeczywistych kwot 14,99 zł za sztukę, a następnie przedłożyła je w kasie sklepu, czym działała na szkodę Hipermarketu Auchan Sp. z o.o., tj. za czyn z art. 286 § 1 k.k.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji m.in. wynika, że kobieta powiedziała pracownikowi ochrony sklepu, iż książki były w promocji i każda kosztowała 14,99 zł, a funkcjonariuszowi policji w pokoju ujęć oświadczyła, że przyznaje się do dokonania oszustwa.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny dokonał oceny dowodów tylko na użytek oceny spełnienia ustawowych przesłanek do wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, zaznaczając, że ich ostateczna weryfikacja może nastąpić w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnie sądowym.

Wskazał Sąd I instancji, że w postępowaniu *quasi* dyscyplinarnym przepisy k.p.k. stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem celu i ograniczonego charakteru postępowania o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Sąd ten podkreślił zarazem, że zakres kognicji sądu dyscyplinarnego nie może wykraczać poza potrzebę oceny dwóch przesłanek: 1) czy istnieje dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa oraz 2) czy stopień społecznej szkodliwości przypisanych sędziemu czynów jest wyższy niż znikomy.

Sąd Dyscyplinarny nie dostrzegł przeszkód procesowych do merytorycznego rozpoznania wniosku i opierając się na załączonych do wniosku dowodach uznał, że wystąpiły obie ustawowe przesłanki uwzględnienia wniosku. Uznał, że ostentacyjna zmiana nalepek z cenami wskazywała na zamiar bezpośredni wprowadzenia w błąd kasjerki co do rzeczywistej ceny towaru i w konsekwencji do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Natomiast o braku podstaw do uznania czynu za wypadek mniejszej wagi w rozumieniu art. 286 § 3 k.k. świadczy duża zuchwałość w zachowaniu ewentualnego sprawcy oraz znaczne nasilenie złej woli, a nie bez znaczenia dla oceny zdarzenia są właściwości i warunki osobiste ewentualnego sprawcy, tj. sędziego.

Obrońca obwinionej sędzi w zażaleniu zaskarżającym w całości powyższą uchwałę zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść uchwały, a mianowicie art. 6 k.p.k., i art. 117 § 2 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie wniosku o odroczenie posiedzenia z powodu niezdolności sędziego do stawiennictwa, co skutkowało uniemożliwieniem złożenia wyjaśnień dotyczących zarzutu.

Żalący wniósł o uchylenie uchwały.

W uzasadnieniu zażalenia zarzucono naruszenie prawa do obrony wskutek niedostrzeżenia istniejących przeszkód procesowych do rozpoznania wniosku w dniu 21 sierpnia 2017 r., w postaci złożonych dwóch zaświadczeń lekarskich o niezdolności do stawienia się na posiedzenie Sądu w dniu 21 sierpnia 2017 r.

Skarżący akcentuje okoliczność, że zaświadczenie lekarskie o niezdolności do stawiennictwa pochodziło od lekarza specjalisty psychiatrii, a Sąd powinien przyjąć, że zachodzą uzasadnione wątpliwości co do poczytalności obwinionej i zastosować normę art. 117 § 2 k.p.k.

W toku rozprawy przed Sądem Najwyższym – Sądem Dyscyplinarnym Prokurator Prokuratury Regionalnej delegowana do Prokuratury Krajowej wniosła o uwzględnienie zażalenia i utrzymanie zaskarżonej uchwały w mocy. Z kolei Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych – Sędzia Sądu Apelacyjnego w [...] również wniósł o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie w mocy zaskarżonej uchwały, podkreślając, że podczas posiedzenia Kolegium Sądu Okręgowego w [...] w dniu 23 czerwca 2017 r. obwiniona sędzia nie kwestionowała okoliczności faktycznych zdarzenia.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uznał zażalenie za niezasadne.

W zażaleniu wskazano na naruszenie art. 6 k.p.k. i art. 117 § 2 k.p.k. wskutek podjęcia przez Sąd pierwszej instancji zaskarżonej uchwały pod usprawiedliwioną nieobecność obwinionej, a skarżący zarzucił niedostrzeżenie przez ten Sąd przeszkód procesowych do merytorycznego rozpoznania wniosku.

Tymczasem Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] postanowieniem wydanym na posiedzeniu w dniu 21 sierpnia 2017 r. zasadnie nie uwzględnił wniosku pełnomocnika sędziego o odroczenie posiedzenia, ponieważ z mocy art. 80 § 2 lit. e) ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych

(tj. Dz. U. 2016, poz.2062), znajdującej w sprawie zastosowanie, (dalej „u.s.p.”) niestawiennictwo sędziego nie wstrzymuje rozpoznania wniosku, a przepisy Kodeksu postępowania karnego nie mają w tym zakresie zastosowania. Uprawnienie wynikające z tego przepisu, m. in. sędziego, do udziału w posiedzeniu aktualizuje się tylko wtedy, gdy sędzia się stawia. Brzmienie art. 80 § 2 lit. e) u.s.p. jednoznacznie wskazuje na to, że przy rozpoznawaniu wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie ma nawet odpowiedniego zastosowania norma art. 117 § 2 k.p.k., zakazująca przeprowadzenia czynności procesowej w razie niestawiennictwa osoby uprawnionej z przyczyn usprawiedliwionych.

Wskazany przepis art. 80 § 2 lit. e) u.s.p. reguluje bowiem tę kwestię w sposób odrębny i tym samym wyłącza odpowiednie stosowanie w tym zakresie przepisów k.p.k. (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2009 r., I KZP 5/09, OSNKW 2009, z 7, poz. 51; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., SNO 27/12, niepubl.), a więc zarówno art. 6 k.p.k., jak i art. 117 § 2 k.p.k.

Wydanie więc zaskarżonej zażaleniem uchwały nie naruszyło zasad procedowania określonych we wskazanych w zażaleniu przepisach Kodeksu postępowania karnego, w przedmiocie możliwości merytorycznego rozpoznania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, nawet pod jego usprawiedliwioną nieobecność. Na marginesie tylko można dodać, że na posiedzeniu Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego sędzia, prawidłowo zawiadomiona o terminie, nie stawiała się, nie usprawiedliwiając swojej nieobecności.

Niniejsze postępowanie jest postępowaniem *quasi* dyscyplinarnym, a nie postępowaniem rozstrzygającym o odpowiedzialności karnej sędziego, a więc sąd dyscyplinarny nie musi w tym postępowaniu mieć pewności, że przestępstwo określone we wniosku zostało przez sędziego faktycznie popełnione. Sąd Dyscyplinarny powinien ocenić dowody przedstawione wraz z wnioskiem oraz ocenić, czy przedstawiona we wniosku wersja wydarzeń jest wystarczająco uprawdopodobniona.

Uwzględnienie zatem wniosku o uchylenie immunitetu może nastąpić także wówczas, gdy zostanie wykazane ponad wszelką wątpliwość, że nie zachodzą

żadne okoliczności skutkujące prawną niedopuszczalnością dalszego postępowania, a zebrane dowody dostatecznie uprawdopodobniają popełnienie przestępstwa (uchwała sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 29 kwietnia 2014 r., SNO 10/14, niepubl.). To prowadzący postępowanie przygotowawcze powinien szczególnie skrupulatnie gromadzić materiał dowodowy, gdyż sąd dyscyplinarny nie ma obowiązku gromadzenia dodatkowych dowodów, a jedynie powinien ocenić dowody przedstawione wraz z wnioskiem o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Zaskarżona zażaleniem uchwała Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] jest więc merytorycznie zasadna i podjęta bez obrazy wskazanych w zażaleniu przepisów postępowania, a zatem Sąd Najwyższy zaskarżoną uchwałę utrzymał w mocy.

kc